

I. O. G. T.

BLADET

Nr 5

Organ för Medelpads Distriktloge av I. O. G. T.

1929

Vad kräves av oss för folknykterhetens främjande?

Den gamle nykterhetskämpen, red. Alexis Björkman, besvarar frågan på följande sätt:

Först och främst kräves av oss personlig helnykterhet och att vi på lämpligt sätt alltid demonstrera denna uppfattning. (Obs! Bär alltid goodtemplarmärket).

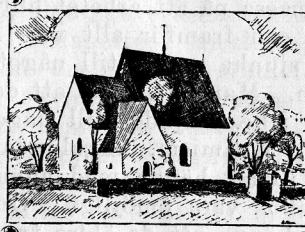
Vidare är det vår plikt att, när tillfälle ges (och tillfällena kunna vi skapa) påverka vår omgivning (arbetskamrater t. ex.) att avstå från bruket av rusgivande drycker. Ni bör då framhålla de etiska, ekonomiska, sociala och nationella skälen för sådant avstående.

Det tillkommer oss vidare att, när det gäller val av förtroendemän i kommunerna, landsting och riksdag o. s. v. i första hand se till att nykterhetsvänliga kandidater uppställas, och på sådan plats att de ha utsikt att bli valda. På grund av vårt val-sätt är det i det avseendet av nöden att vi tillhöra de politiska parti, vars åskådning vi omfatta, deltaga i detta partis valförberedelser i rättan tid och sedan sätta in vår kraft i och för arbetet.

Icke minst av vikt är att vi göra vårt till för att gällande lagar rörande rusdryckshandlingen efterleves. Vi måste alltså i allmänhet känna till dessa lagars innebörd. och när vi sörja för att sådant överträdande beivras av ordningsmakten. (Är man i något avseende tveksam om innebörden eller tillämpningen, så skriver man till Nykterhetssällskapets upplysningsbyrå, Stockholm).

Särskilt gäller det för oss att ägna upp märksamhet åt det kring oss uppväxande släktet, genom vårt liv ge det gott exempel, efter vår erfarenhet ge den upplysning, de maningar och stöd som kräves. Vi äldre bära söka förstå ungdomen. Det är på dess vakenhet över vad livet kräver och dess duglighet vårt lands framtid beror.

Alexis Björkman.

PROGRAM

vid

Medelpads Goodtemplares stora sommaring

vid ALNÖ GAMLA KYRKA

Söndagen den 14 Juli 1929.

- Kl. 1 e. m. Samling vid Alviks färja.
 „ 1,15 „ Festtåget avtågar.
 „ 2 „ Tinget öppnas.
 Musik av Fagerviks Hornorkester.
 Tal av Kyrkoherde G. Mellberg.
 Musik.
 „ 3,45 „ Föredrag av Stortingsman Peder Svendsen från Norge.

Kl. 6 em. Stor Konsert i Alnö Kyrka under medverkan av de Förenade goodtemplarkörerna (70 personer). Entré: 75 öre.

Folkdanser av de förenade folkdanslagen.

Körsång av Goodtemplarkören.

Inträde till Tinget 25 öre. Barn under 12 år äga fritt inträde.

Anmäl Dig till inträde i goodtemplarorden.

Vad vill Goodtemplarorden?

Den internationella goodtemplarorden (The International Order of Good Templars) har till uppgift, att på alla värdiga sätt bekämpa alkoholfaran och betrygga folknykterheten. Av sina medlemmar kräver Orden fullständig avhållsamhet från alla slag av berusande drycker såsom njutningsmedel, måltids- och sällskapsdrycker. Gångna tiders, även i våra dagar ständigt upprepade erfarenheter ådagalägg, att rusdrycksbruket är ett ont, som inom alla befolkningslager åstadkommer elände och förnedring. Faran hotar icke blott dem, som själva falla offer för rusdrycksbegäret, utan jämväl deras närmaste, deras omgivning, ja hela samhället. Erfarenheten har även visat, att varje försök att lösa alkoholfrågan är dömt att misslyckas, därest man icke utgår från den fullständiga avhållsamhetens grundsatser. För individens vidkommande är helnykterheten den enda ståndpunkt, som ger full trygghet.

Allt sedan sin tillkomst har Goodtemplarorden bedrivit ett energiskt upplysningsarbete i syfte att bland folket sprida kännedom om de berusande dryckernas natur och verknin-gar. Resultatet av detta arbete har blivit att hundratusentals människor frivilligt avlagt sig allt bruk av dessa farliga och förödelsebringande njutningsmedel. Men så länge rusdryckerna finnas tillgängliga utgöra de en ständig frestelse för många och en ständig källa till olyckor och elände. Många nås aldrig av upplysningsverksamheten, andra låta icke påverka sig av densamma. Därför reser Goodtemplarorden det kravet, att samhället skall — för att skydda sig självt och sina medborgare — inskrida mot det onda genom effektiva lagstiftningsåtgärder i syfte att allt mer begränsa och till slut fullständigt undertrycka rusdryckshandlingen. Må-

Ungdomen och kulturarbetet.

Rubriken skulle kanske fordra en ingående utredning om vad kultur är, vad som i ett genomgåendet tidsskede skapat det närvarandes samhällsutseende, eller vilka defekter som vidlåder vår samhällsgemenskap. Detta skulle kunna fylla volymer och gå betydligt utanför undertecknads horisont. Avsikten är endast att peka på ett par tre uppgifter, vilka i stor grad kunna göra anspråk på att nämnas i detta sammanhang, och vilkas fullgörande i mycket stor utsträckning skulle sätta sin prägel på kulturutvecklingen.

I goodtemplarordens program ingår på broderskapets grund tre huvuduppgifter, vilka var för sig äro värda det intresserade arbete, som de i årtionden i viss mån varit föremål för. Medlemmarnas fostran till kunniga, av samhälleligt arbete intresserade medborgare, det verkliga broderskapet människorna emellan utan hänsyn till ras eller hudfärg, krigets avskaffande, samt sist men icke minst alkoholbrukets avskaffande, äro problem vilka utan att vara förenade skulle hava rätt att fordra mycket stor uppmärksamhet.

Vår medborgarfostran, som det talats och skrivits, ja skrutits så mycket om, är den vad det lovats eller motsvarar resultatet av densamma det man hoppats? I något enstaka fall, ja, men ofta måste beklagligt nog konstateras att alla ansträngningar

let för Goodtemplarordens nykterhetspolitiska strävanden är det allmänna, lagstadgade rusdrycksförbudet, genomfört i kraft av folkets egen vilja. Endast genom ett dylikt förbud, vilande på en upplyst opinions säkra grundval, kan folknykterheten effektivt betryggas.

Goodtemplarordens strävanden ha sin rot i en djup och äkta broderskänsla. Grundsatsen om alla människors broderskap är en bland Goodtemplarordens fundamentalprinciper. Som medlemmar mottager Orden män och kvinnor inom alla åldrar och samhällsklasser, utan hänsyn till ras, religion, nationalitet eller politisk uppfattning. Av dem alla kräver Orden gemensamt ansvar och gemensamt arbete i samhörighetens namn till skydd för alla, starka och svaga, rika och fattiga.

till trots, många, kanske de flesta, människorna äro alldeles oberörda av allt som offrats på detta område. Det har nog utförts storverk på området, men mycket återstår att göra. Ungdomen måste intresseras för sin egen förkovran. Och det som skall givas dem också måste vara i förening med något mera lättsmält eller inbjudande, så måste ungdomen samlas för att som motvikt mot allt trams som bjudes få något av värde. Man måste således passa på att arbetet blir för ensidigt och framför allt inte låta det hela sjunka ned till något låtgåsystem. Man har, trots att det nuvåkande icke inbjuder till någon överdriven optimism, ingalunda anledning till att hänga med huvudet och tro allt vara omöjligt. Ungdomen måste känna att de äldre tro på dem och väntar av dem att de skola fortsätta det påbörjade arbetet, om de överhuvud skola intresseras för uppgiften.

Det är ungdomen som skall fostras för kommande tider, alltså måste de vara med i arbetet. Det brukar ju påstås, att man arbetar bättre om man gör något åt sig själv; ungdomen har all anledning att arbeta målmedvetet och med allvar på sin egen förkovran.

Den andra uppgiften, arbetet för broderskapets förverkligande, är ju för närvarande av olika anledningar synnerligen aktuell. Krigets utveckling, dess nya inriktning, borde kunna väcka den lomhördaste. Vissheten om att endast förgörelse av varandra numera är möjlig, borde göra klart för en var att tiden är inne för ett bättre system för konflikternas lösning. Vilken nytta, sett från vilka synpunkter som helst, kan det framgå ur ett krig? Har det varit vansinne att föra kriget förr, vad skulle ett krig av i dag kallas? Kan det på något sätt försvaras och motiveras? Att man på detta område icke kommit längre, måste bero på, att man icke tagit saken på fullt allvar. Ofta kanske man utan reflexioner endast följt med, utan att göra klart för sig konsekvenserna av sitt ställningstagande. Broderskapsidén har fått bliva skylten bakom vilken man har kunnat uträdda både det ena och det andra. Ungdomen måste se till, att broderskapet blir verkligt och varje människas egendom. Detta om något måste väl givas namnet kulturuppgift. Uppgiften är svindlande stor, men med ungdomlig entusiasm och segervilja måste den lösas.

Nykterhetsfrågan, så kallad helt populärt, är helt naturligt den av ordens uppgifter, som intagit rangplatsen. Om denna fråga kan lösas före de andra stora frågorna eller endast i sammanhang med dessa kommer säkert tiden att utvisa. De olika sätt, som rekommenderats för att lösa problemet, har haft tämligen olika utseende. Frågan är ytterst allvarlig och knappast någon lär väl förneka att utvecklingen snart, alldeles utan inverkan av vilket sätt som vi anse vara det lämpligaste, kommer att klart och tydligt tillkännagiva att alkoholbruket icke går ihop med vårt samhällsliv. Det måste dock åligga envar, som verkligen vill mänsklighetens höjande till en bättre kultur, som vill skapa lyckokänsla och trivsel för det stora flertalet, att efter sin förmåga på alla hederliga sätt arbeta för helnykterhetskravets stärkande och för supsedens utrotning. Det är ett jättearbete, som förelägges ungdomen i denna uppgift. Det fordras framför allt tro på att mänsklighetens avalkoholisering ligger inom det möjligas gräns.

I arbetet för dessa uppgifter står som ett oeftergivligt villkor: full förståelse för och tillbörlig uppskattning av medkämparnas insatser, även om de understundom enligt vår eget sätt att se icke skulle utföras på det bästa sättet.

Ungdomen, denna vår tids största tillgång skall genom lösandet av ovanstående uppgifter sätta sin prägel på den kommande kulturen.

E. O.

Vi ana furstar, där barn vi blicke, men vuxna kungar vi finna icke. Hur rikt på brodd, hur armt på frukt är icke människolivet.

Vi komma hit på jorden med de härligaste möjligheter, som vi ej bry oss om att utnyttja. Vi ha alla med oss en förseglad order med uppdrag att utföra ett stort och välsignelsebringande verk i livet, men vi bryta aldrig förseglingen.

Det blir ingenting av oss.

Vi kråla utefter jorden utan att veta att vi äga vingar, som kunde bära oss mot höga, ljusa och fria rymder.

Vi födas som original, men sluta som ömkliga kopior.

S. G. U. och ungdomen.

Sveriges Goodtemplares Ungdomsförbund (S. G. U.) kom till stånd genom de vid dess startande rådande förhållanden i 'den gamla, goda tiden' inom Goodtemplarorden. Man menade att ungdomen var delaktig i skyldigheterna, men icke i rättigheterna. De äldre framhöllo, och det med all rätt, att de unga hade skyldighet i att deltaga i det välsignelsebringande arbete, som Orden hade att utföra. Men därvid fick det stanna. När de ungdomliga elementen önskade att vissa av deras önskemål måtte bli tillgodosedda, vann detta icke anklång. Dessutom ansågs, att då Orden, som var så väl organiserad och så väl spridd över hela landet, kunde gå in för lösandet av andra viktiga frågor utöver nykterhetsfrågan, som man då helt koncentrerat sig på. Detta förhållande medförde att man bildade S. G. U., som erhöll till uppgift att intressera de unga för nykterhetsfrågan och även för andra viktiga spörsmål.

Redan från början sades det bestämt ifrån att S. G. U:s arbete icke fick bli av den art, att det satte Orden eller dess program i andra hand, utan S. G. U. skulle huvudsakligen arbeta för Ordens utveckling och framgång, efter den uppfattning, som man ansågo vara den bärande och riktiga. Vidare önskade man bedriva ett intensivt fostringsarbete, främst då genom att tillgodose ett sunt nöjesbehov samt på bästa sätt understödja Ordens studiearbete. Hela S. G. U:s program lades upp så, att det kunde ge rum åt det ungdomliga intresset och den ungdomliga arbetsviljan.

De tvänne stora frågor som främst samlat S. G. U. är framförallt förbudsfrågan och fredsfrågan. Nykterhetspolitiken här i landet har under de senaste åren utvecklats i en riktning, som knappast skänker någon glädje. Orsakerna härtill äro flera. Faktum är att själva förbudet försiktigt förts något åt sidan och nya kompromissidéer allt mer och mer trängt sig fram i förgrunden. Med tanke härpå har S. G. U. enat sig om att föra fram förbudskravet. I fredsfrågan har S. G. U. gått in för att stödja varje fredsarbete, som på ett radikalt sätt vill göra slut på det som står hindrande i vägen för nationernas enande.

Dessutom har S. G. U. flera arbets-

Från D. St. L.

Goodtemplarordens studieförbund.

Genom beslut av Sveriges storloge å mötet i Gävle 1928 har Goodtemplarordens studieverksamhet blivit i viss mån omorganiserad. Storlogens beslut innebär nämligen, att Goodtemplarordens studieförbund hädanefter är Storlogens organ för ordens hela folkbildningsverksamhet, och att sålunda hädanefter samtliga studiecirklar äro anslutna till studieförbundet och skyldiga att erlægga den i stadgarna bestämda årsavgiften av 25 öre pr medlem. Avgiften beräknas efter senaste årsrapport. En cirkel betalar alltså inte avgift under sitt första arbetsår. Högsta avgiften är 25 kr., lägsta avgiften är 1 kr., vilket alltså betalas av de biblioteksförening-

uppgifter. Ett förädlad nöjesliv är en uppgift, som S. G. U. har gjort mycket för. Vårt land kan med rätta berömma sig av att ha vackra, innehållsrika, för vår natur anpassade danser och lekar, och för dessas utövande och vårdande har S. G. U. verkat för på ett framgångsrikt sätt. S. G. U:s nöjesprogram ligger på ett högt plan och måste tilltala varje sunt tänkande goodtemplarungdom, som vill inrikta sig på fostrande nöjen i stället för förslöande. Genom studieverksamheten vill man tillvarataga den glädjekälla, som ligger i att studera. Endast genom ett hänsynslöst sanningssökande skall dagens goodtemplarungdom erövrå den visdom, som skyddar mot missgrepp och är en god rustning i striden.

Till slut: S. G. U. vill samarbeta med andra ungdomsorganisationer, främst då i nykterhetsfrågan, fredsfrågan och nöjesfrågan.

Goodtemplarungdom! Detta är i all korthet en framställning om vad S. G. U. vill, ett program som säkerligen måste tilltala all goodtemplarungdom.

Utän tvivel tillhör Du dem, som med stolthet går att göra sig förberedda för förvaltandet av det arv, som åldrad goodtemplargeneration skall överlämna till oss unga. Och då kan Du inte bättre fylla dina förpliktelser än genom att bli en intresserad medlem av S. G. U. Fram för goodtemplarorden!

Björkä.

gar, som inte rapportera för några medlemmar. Avgiften skall vara inbetald före 1 nov. Fr. o. m. nästa år måste avgifterna till studieförbundet o villkorligen erläggas, ifall cirklarna vilja ha anslag.

Man har på en del håll ställt sig betänksamma mot en sådan skattläggning av cirklarna. Den torde dock inte vara så farlig. För en cirkel med 10 medlemmar är avgiften 2: 50 pr år, för en cirkel med 20 medlemmar, alltså en stor cirkel, är avgiften 5:— kr. Det är alltså inte fråga om stora belopp.

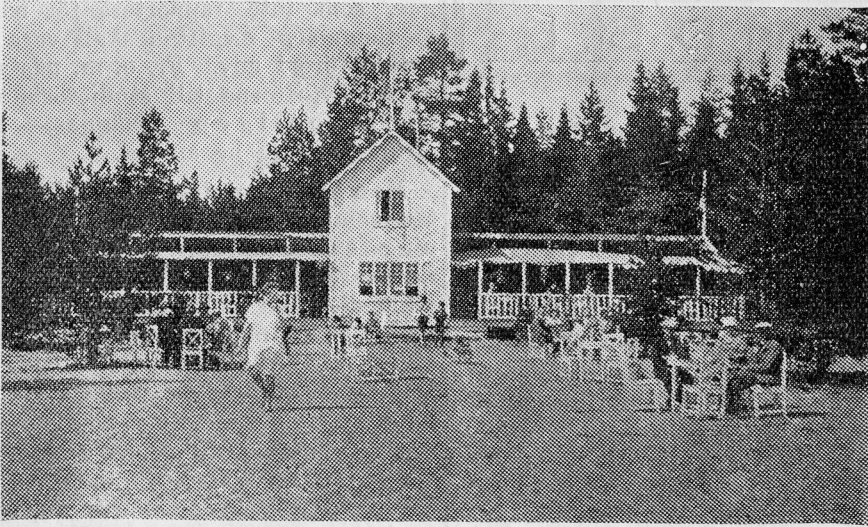
Men medför då denna hädanefter obligatoriska årsavgift några fördelar för verksamheten? Jo, stora fördelar! Genom den obligatoriska avgiften blir det för studieförbundet möjligt att fortsätta sin för ett par år sedan påbörjade föreläsningverksamhet, vilken för cirklarna kommer att bli en utomordentligt god hjälp i arbetet. Den starka efterfrågan på studieförbundets föreläsningsserier visar att denna hjälp redan nu uppskattas av cirklarna. Och den kommer att uppskattas ännu mera, allt eftersom cirklarna komma att bedriva verkligt studiecirkelarbete, ej enbart biblioteksverksamhet. För en arbetande cirkel står det snart klart, vilken oerhörd betydelse tillgången till denna till cirkelarbetet direkt knutna föreläsningverksamhet har. — För den obetydliga avgiften av några kronor pr år ha cirklarna möjlighet att för en överkomlig summa, 65 kr. i ett för allt, få en föreläsningkurs på upp till 6 föreläsningar, vilken drar en kostnad av ca 200 kr., ett belopp, som cirkeln omöjligen själv kunnat åstadkomma. Det är tack vare statsanslaget, som studieförbundet kan bedriva sin rätt omfattande föreläsningverksamhet trots det relativt ringa tillskottet från cirklarnas sida.

Storlogens beslut i denna sak kommer säkerligen att bli av den största betydelse för studieverksamhetens framtida utveckling.

Upplysningar om villkoren för erhållande av föreläsningkurs, föreläsningsskatalog och anmälningsblanketter kunna erhållas från studieförbundets sek., Överlärare Emil Johansson, Grängesberg.

Det största i livet är att vara en helgjuten människa.

Edgar Wallace Conable.

Tranvikens strandbad —

br Torsten Söderbergs välrenommerade sommaretablissemang — vilja vi rekommendera vid utfärder och turistresor. För loger och föreningar är det en förtjusande plats för dess utfärder, och kommunikationerna äro också

lämpliga. Lämpliga båtlägenheter till Tranviken: "Tynderö" kl. 10 f. m. och "Nyland" 2.45 e. m. och återvänder 5 och 9 e. m. Res ut till Tranviken, bada och njut av den vackra naturen!

Brev från Galtström.

De flesta platser man kommer till möter ögat något nytt och något som erinrar om att samhället är i utveckling. Så är det icke med Galtström, det lilla idylliska brukssamhället därnere vid havet, som troligen har sett sina glansdagar. De gamla ruinerna, det nedrivna sågverket, den tomma brädgården, de förfallna lastningsplatserna och hyttan, som ligger där så öde — allt vittnar om en tid som varit. Endast havet, det oändliga, vackra havet giver samma storslagna intryck som alltid.

Med logen Senapskornet är det på samma sätt. Den har varit en loge på mellan 70—80 medlemmar och har haft en kraftig ungdomsloge. Då hade logen sina möten i en av bolaget upplåten lokal. Nu får vi hålla till å skollokalen, som också användes till gymnastiklokal för skolbarnen. Eftersom existensmöjligheterna minskas, avfolkas platsen och därmed minskas också logens medlemsantal. Medlemsiffran sjunker varje år. Förutom två äldre medl. består logen av ungdom, de flesta under 25 år. Logen behöver några äldre, ledande krafter, som kunde samla de unga till allvarligt arbete.

Logen har en nybildad studiecirkel, vars ledare är folkskoll. John Her-

mansson, den förste lärare som hedrat "Senapskornet" med sitt medlemskap. Han har i vinter hållit kurser i en del ämnen. Att logen har stora förhoppningar på honom behöver knappast sägas. Att det finnes intresse för studier visar bl. a. de många boklån som förekomma i logens bibliotek.

Så framför jag till sist logens tack till Njurundakretsens tjänstemän för den hjälp de lämnat vid flera tillfällen. Men först och sist vårt varma tack till D. T. br N. O. Englund, som alltid bistått oss med råd och hjälp i olika avseenden.

Sonja Elvira Edlund.

Utvecklingen går mot det högre.

Prof. Israel Holmgren, överläkare vid Serafimerlasarettet i Stockholm och en frejdad vetenskapsman med internationellt erkännande, förklarar, att det inte finns någon möjlighet att i längden spjarna mot förbudet, "ty att icke bruka alkohol är ett högre kulturstadium, dit förnuft och självbevarelsedrift komma att föra kulturfolken, och utvecklingen går mot det högre, om än hastigheten ofta tyckts ringa och pauserna många".

Diktareprofiler.

August Strindberg föddes i Stockholm 1849. Sin egentliga diktarbana började han 1872 med skådespelet Mäster Olov. Strindberg var främste representanten för den s. k. naturalismen eller realismen, som strävade efter att med yttersta noggrannhet teckna verkligheten och därvid ej dröjde blott vid livets soliga sidor utan även, och ej minst, vid dess skuggsidor. Det kan ej förnekas, att det vilar en viss gråvådersstämning över "ättiotalets" i hög grad samhällsatiriska diktning. S. dog 1912.

Oskar Levertin (född 1862, död 1906) utgav i början på 1880-talet ett par novellsamlingar, i vilka han sökte anpassa sig efter den då härskande realistiska stilen. Något självständigare kynne fick hans litterära produktion, först sedan han (1890) förenat sig med Heidenstam i fordringarna på en ny, mera fantasirik konst.

Per Hallström, f. 1866, är ledamot av Svenska Akademien. Har utvecklat en omfångsrik och mångskiftande alstring i snart sagt alla diktens former. Särskilt lycklig är han i framställningen av mer eller mindre förkomna varelser, som han skildrar med deltagande humor.

Över 200,000 goodtemplare i Sverige.

Goodtemplarorden är numera spridd över alla världsdelar. I Skandinavien har den sina starkaste fästen. Enbart i Sverige räknar Orden c:a 200,000 medlemmar, därav 130,000 äldre. Med sina över 2,000 loger och 1,100 ungdomsloger finnes Orden inom så gott som alla Sveriges kommuner. Orden äger i Sverige c:a 1,000 ordenshus, värda omkring 17 miljoner kronor. I 1,500 studiecirkel och i hundratals olika ungdoms-, folkdans-, sång-, gymnastik- och idrottsföreningar inom Goodtemplarorden finna dess ungdomar bättre nöjen än spriten ger.

Blott det alldagliga, det ofarliga, det banala går fritt från anmärkningsgar.

Ungdom, lek och glädje. . .

Det är en känd sak att goodtemplarorden har gjort mycket för höjandet av nöjeskulturen — tyvärr offerar man dock ännu på en del håll åt den offentliga danskulten — och bilden här ovan är ett belägg därpå. Hundratals folkdanslag finnes i landets

loger. De medverka till att sprida glädje samt giva färg och stil på nutidens nöjesliv. Det blir verkligen "sol ute, sol inne" när folkdansarna uppträda i sina vackra landskapsdräkter och ge liv åt våra vackra, stämmingsfulla lekar.

En kamp för framåtskridande och utveckling.

"Slå vakt kring demokratiens sak!" Det ropet genljuder i våra dagar i nästan varje land. Vad göres då för att trygga den demokratiska utvecklingen? Ha icke folkets bildningsmöjligheter ökats, har ej arbetstiden förkortats, ha ej lönerna förbättrats och har ej den allmänna levnadsstandarden höjts? Nej, trots alla dessa reformer är den demokratiska utvecklingen långt ifrån säkerställd för närvarande.

En av de förnämsta orsakerna härtill är det faktum, att vi ännu mitt ibland oss ha en hantering, som under hundratals år försvagat folkets hälsa och livskraft, en hantering som har sitt stöd i vinningslystnaden, njutningsbegäret och den sociala ansvarslösheten.

"Ett rikare innehåll i livet!" — individens och samhällets — det är demokratiens lösenord. Rikare tillfällen till personlig utveckling, fastare grundval för den mänskliga lyckan, bort med lyckosurrogaten! Den som

öron haver, han höre! Demokratiens sak måste säkerställas i alla länder. Säkerställas för de gossar och flickor, som växa upp i stad och på land, säkerställas för de unga männen och de unga kvinnorna, som en gång skola fullfölja sina skilda uppgifter inom samhället.

De ofödda släktenas utvecklingsmöjligheter måste säkerställas. Men dessa utvecklingsmöjligheter kringskäras av den urartning som alkoholbruket förorsakar och av den försämring av den sociala miljön, som dryckesseden framkallar. Världen kan aldrig vara säker, så länge rusdryckshanteringen tillåtes existera, den har tillfogat och tillfogar ännu vårt släkte djupa och oläkliga sår. Salus populi suprema lex — folkets skyddande är högsta lag — och intet land är tryggt, som ej tar hänsyn till denna lag.

I varje land sakfällas årligen tusentals män och kvinnor för fylleriförelser, andra tusenden drivas till brott försänkas i fattigdom eller hamna på dårhusen. Miljontals kronor bortslösas på rusgivande drycker och det i rusdrycksindustrien nedlagda kapita-

let skulle, om det vore nedlagt i andra industrigrenar, sysselsätta ett större antal arbetare. Ordet säkerhet kan aldrig användas om någon nation, som tillåter rusdryckshanteringen att existera. Rusdryckshanteringen är en gammal barbarism, som för länge sedan skulle förvisats ur en civiliserad värld.

Folkets röst är kanske icke alltid guds röst, men när folket en gång fått säga sitt ord i förbudsfrågan och avskaffat rusdryckshanteringen, skall det ha räddat sig självt och jämnat vägen för kommande generationers framåtskridande.

Goodtemplarordens verksamhet i vårt land är just en sådan kamp för framåtskridande och utveckling som landet och folket behöver. Anslut Er till närmaste goodtemplarloge och deltag i denna kamp, som kräver alla goda krafter medverkan!

Öl och brännvin.

Att ölet icke är så oskyldigt som vad många vidja påstå framgår av följande uppgift.

Professor Pribam, direktör för universitetskliniken i Prag, har på grund av iakttagelser å 40,000 patienter, däribland 1,525 alkoholister, meddelat följande siffror för fördelningen av alkoholsjukdomar hos 500 brännvinsdrinkare och 500 öldrinkare:

	Brännvins- drinkare	öl- drinkare
Delirium	20	30
Andra nervsjukdomar	33	41
Hjärt- och blodkärls- sjukdomar	11	105
Njurinflammation ..	11	36
Leversjukdomar	13	100
Kronisk alkoholism i allmänhet	30	26
Summa	132	338

Alltså $2\frac{1}{2}$ gånger så många alkoholsjukdomar hos öldrinkarna. Särdeles ohygglig är ölets ödeläggande verkningar på hjärtat, njurar och lever.

Dessa uppgifter böra anslås vid varje ölförsäljningsställe. Något för Sundsvalls Kafé A.-B. att beakta.

Medelpad i färg och toner.

VILLIAM BODINGH.

Till hälften kan man säga att rubriken här ovan täcker Villiam Bodinghs konstnärsutövning. Han har på duken förevigat åtskilliga Medelpadsmotiv. På versens område har han icke, så vitt signaturen har sig bekant, framvisat några speciella provinsdrag. Såvida man nu inte skulle tyda följande rader i inledningsdikten i "Färg och fela", som något typiskt Medelpadskt.

Jag har väl och min egen tro

I medgångs vår, i motgångs höst
jag lyder blott min egen röst.
I vardagsrock och helgdagsväst
jag rider på min egen häst
och frågar ej om lov varthän
och räds ej hopens skratt och skrån."

Men denna Bodinghs självständighetskänsla och trotsighet, är väl inte endast typiskt medelpadskt utan utan sammanfaller i det hela taget med svenskens kynne.

Någon "skola" har inte Bodingh, åtminstone icke beträffande sitt måleri. Detta utövar han på följande sätt:

Jag tar den fria penseln i min hand
och målar efter mina intentioner.
Jag känner intet tvång och intet band
och har en vildmarksmålarens faconer.
Jag målar sjö och fjäll och skog och löv
och tar den färg mig lyster från paletten.
För alla "ismer" är jag blind och döv
och jag ger tusan i de nya sätten.

Men vildmarksmålaren har troligen en aning om att hans väg är törnbeströdd och svår att vandra. Ty det låter så här:

Men om min konst ej föda kan sin man,
än mindre bli till bröd åt ena käring,
så kan det väl i värsta fall gå an
att återgå till någon nyttig näring.

Men i det längsta håller han nog fast vid att vildmarksmåleriet både kan ge sin utövare bröd och att konsten bör vara till för konstens egen skull, till glädje för alla medmänskors, som vidja skåda in i vår vackra värld med hjälp av en konstnär's temperament.

Hans flesta dikter äro allvarstygda och vemodsmättade.

Den vilsna fågeln är väl jag,
min sång en ton av smärta.
Och aldrig ljusnar det mot dag.

Jag hör mitt eget hjärtas slag.
Vi klappar du, mitt hjärta?

Så heter det i "Vilsna toner". Men han svarar själv i dikten "Gud i människan":

Du stolta liv av led och sand,
knäpp samman dina händer.
Lägg trygg ditt öde i den hand
som livets gnista tänder!
Var ödmjuk i ditt sinne.
på väg mot dödens hus!
Du gömmer djupast inne
en glimt av livets ljus.

I många av Bodinghs dikter möter oss även en grotesk humor, som dock verkar tämligen välgörande. Dikt-bokens fjärde avdelning rymmer flera dikter av denna art. Där finnes dikten "Hin", "Ur vardagslivet", "Sista resan", "Vår Herres tilldelning" och "Kärlekens livsleda". I den sistnämnda dikten blir utgången av det misslyckade frieriet den

"... nu går jag här och vallar
med min sista, tunga korg,
köper rep och ser på tallar
full av grämlöse och sorg".

Men — vi citerar dikten "Stjärnan" i bokens sista avdelning —

Högt över tingen
bland stjärnor i ringen
av lysande världar och strålande ljus,
högt över sovande byar och hus
tändes i natten,
såsom i skrifternas urkund var skrivet,
Stjärnan som visade vägen till livet. —

Ja, detta var några "stickprov" på den Bodinghska diktningen, sådan den kommit till synes i "Färg och fela". Här har icke varit fråga om någon recension, ännu mindre någon analys av Bodinghs skaldskap.

"Färg och fela" måste finna väg till varje hem i Medelpad. Pris 2:75 och förlag: Sahlins, Sundsvall.

Eijohn.

Marker som röjas.

allt som förstör det dyrbaraste kapital ett land äger, folkkraften och folkhälsan. Därför måste alkoholen bekämpas. Det är vetenskapens och den praktiska erfarenhetens dom. Hur skall världens välfärd bäst kunna främjas, se där tidens viktigaste fråga. Kriget har skapat en fattigdom och en nöd, vartill världen aldrig förut skådat maken, och skall den komma ut ur eländet, måste varje hinder som står i vägen för framåtskridandet avlägsnas. Och rusdryckerna utgöra ett sådant hinder. Människolivet är heligt, människolivet måste skyddas, det är grundtanken i förbudsvännernas strävan, och denna grundtanke måste tränga igenom överallt, om släktets framtid skall tryggas. Det finnes intet mänskligt problem, som icke kommer att bli lättare löst, sedan rusdryckernas värde är brutet.

Rusdrycksbruket sänker människovärdet, och det är på det höjda människovärdets grund, som framtidens samhälle skall byggas upp. Rusdrycksbruket sänker de ideala kraven och skapar en gottköpsbelåtenhet, som utgör ett hinder för allt verkligt framåtskridande.

Vill du förvandla ett sumpigt, låglänt område till en fruktbar åker, måste det först torrläggas. Mänsklighetens stora fält har många sumptrakter, torrlägg dem, och det skall spira upp rika skördar av individuell och samhällelig lycka!

Se där en uppgift och ett löfte! Må de väcka en ädel hänförelse och väcka alla goda krafter till energisk handling. Må denna vädjan ej förklinga ohörd! Må den giva alla människor mod att rösta rätt — ty varje röst som stöder förbudsvännernas sak, är en röst, avgiven för världens räddning!

Världens återuppbyggande.

Krigets världsbrand är släckt, även om det ännu ryker bland ruinerna. Efter förstörelsens tid måste komma en uppbyggandets. Det är tid att låta hatet och den nationella avunden dö. Tiden kräver ett utnyttjande av världens alla resurser, vi måste vara redo att hjälpa varandra och se till att ingenting värdefullt får förstöras.

Demokratien måste rikta sig mot

I. O. G. T. sysslar ej blott med förbudsarbete. För alkoholsedens utrotande kräves att andra och varaktiga livsvärden sättas i stället för alkoholen.

Sedan över 25 år tillbaka arbeta s. k. studiecirkel inom I. O. G. T. De c:a 1,500 cirkelarna inom I. O. G. T. köpte 1926 böcker för 175,000 kr., och boklånens antal var över en ½ miljon. I cirkelarnas bibliotek finnas nära en ½ miljon böcker. I. O. G. T:s upplysnings- och studieverksamhet är statsunderstödd.

Opinionsmötet i Sundsvall

mot Sundsvalls Kaféaktiebolags ansökan om förnyad oktroj, hade samlat endast ett 60-tal personer. Det är ett fattigdomsbevis för nykterhetsintresset inom Sundsvalls stad. Innan kommittén hade beslutat hålla mötet ifråga, hade den tillfrågat nykterhetsorg. och de frireligiösa församlingarna om lämpligheten av ett dylikt möte, och de hade obetingat givit sin anslutning till förslaget. Man borde därför ha fordrat en större tillslutning än vad nu blev fallet.

Det kan visserligen påpekas, att konkurrensen om själarna var stor. Men är inte nykterhetsfrågan ett livsintresse för nykterhetsfolket? Finnes överhuvud taget några oöverstigliga hinder?

Ingen kan säga att reklamen för mötet var försummad. Visserligen hade en av stadens tidningar mycken liten plats för våra förhandsnotiser. Av tre "blänkare", som inlämnades till tidningens red., syntes "röken" av den ena: fyra à fem rader under rubr. "Föreningsnytt" och på en plats som var svår att finna. Var det månne rädslan för någon liten reform i eländet?

Det bör tilläggas, att till mötet i fråga hade ett 20-tal av bryggeriintressets män och en kvinna mött upp — de allra flesta anställda vid Kafébolagets rörelse. Givetvis frammanade dessa arbetslöshetens spöke, om en inskränkning av tvänne krogar kom till stånd.

Reflexioner.

Genom min egen, min faders och min farfaders långa erfarenhet, som sträcker sig över en tidrymd av mer än hundra år, har jag kommit till den övertygelsen, att ingen annan orsak har frambragt så mycket lidande, sjukdom och elände som njutandet av berusande drycker.

Charles Darwin.

Det måste betonas, att bland alla de hos oss brukliga rusdryckerna ölet är det mest fördärliga. Det ägnar sig mer än andra till det dövande av ledsnaden.... Och för övrigt den skadligaste av rusdryckerna, redan därför att det är den mest förförliska.

Prof. Gustav Bunge.

Allt vad du är var fullt och helt, och icke styckevis och delat.

Henrik Ibsen.

Studie-cirkel i sång.

En studiecirkel i sång bör ha till uppgift att genom medlemmarnas ömsesidiga hjälp och samverkan samt genom undervisning, där sådan kan erhållas, öka medlemmarnas intresse för och färdighet i sång. Förutsättningar för en studiecirkel i sång finnas i alla loger, då åtminstone några av medlemmarna äro röstbegåvade. Men för att riktigt få intresset att stiga fordras att sången blir vacker och njutbar. Ju längre en cirkel kommer i sångkultur, desto större blir intresset för sång. Här blir naturligtvis aldrig tal om s. k. "konstsång", om man kan använda ett sådant uttryck, då ju all sång är konst. Vår mening är att genom folkliga sångcirkel höja sångkulturen upp på ett högre plan.

Cirkelarnas arbete gäller i första hand den unisona sången. Värdet av denna sångforms populariserande förstärker varje föreningsmänniska.

Vad som i första hand bör övas och odlas är vår rika folkviseskatt. Våra folkvisor rymma inom sina enkla tongångar oskattbara värden av poetisk och musikalisk skönhet, som endast den kan uppfatta, som med verklig kärlek till och förståelse för dessa visor odlar dem. I Malin Holmström-Ingers: "Den svenska sången" finnes allt vad en sångcirkel på första stadiet behöver.

Där förutsättningar finnas för övningar i körsång, böra dessa tillvaratagas. En sak som i detta sammanhang bör påpekas, är att den form av körsång som benämnes blandad kör och består av sopran och alt (damröster), tenor och bas (mansröster), är den naturligaste formen för körsång. Manskvartetten i all sin härlighet är inte allom givet att odla, då bristen på 1:sta tenorer alltid gör sig kännbar. Endast där verkliga förutsättningar finnas bör den sångformen upptagas. Men körsången behöver inte nödvändigtvis vara fyrstämmig.

Två- och trestämmiga sånger kunna med fördel övas.

För övande av körsång böra i första hand följande sångsamlingar anskaffas:

Svenska Skolkvartetten } Blandad kör
I—II "Hembygds- } kören"

Damkören (trestämmiga sånger för damer).

"Sångarförbundet" (Manskvartetter).

Dessutom finnes utgivna specialtryck i olika sättningar och arrangement. (Uppgifter om tillgängliga sådana erhålles i varje bok- och musikhandel).

Vid övningar i körsång vilja vi påpeka betydelsen av vackert textuttal. Det vårdade textuttal ger tonen en fylligare och vackrare klang och underlättar i hög grad rensjungningen, som ju är körsångens A och O. Därför vilja vi till hjälp och vägledning åt cirkelledarna rekommendera

Lizell: Handledning för kördirigenter

„ : Övningar i tonbildning.

För att underlätta arbetet med inlärande av stämmor böra cirkelmedlemmarna lära sig noter. Om inte medlemmarna tillägna sig mer än att de av noterna förstå om en ton stiger eller sjunker, så är därmed ledarens arbete nedbringat till hälften, och medlemmarnas lust och intresse fördubblat. (Dessutom blir ju också notkunskap snart nog en sak, som tillhör allmän bildning.)

Till sist vilja vi påpeka att en studiecirkel som övar sång i stämmor aldrig får försumma den unisona sången. Kören måste bli kärnan i arbetet att föra den unisona sången framåt. Alltså: lämna aldrig en sångövning utan att ha övat in åtminstone en unison sång.

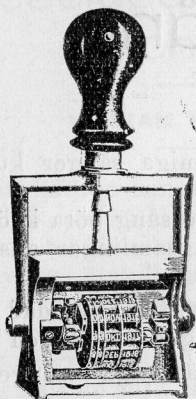
Råd och upplysningar ifråga om sång- och musikcirkel lämnas av försäkringstjänstemannen Em. Jakobsson, Sundsvall, och D. St. L. folkskoll. F. E. Larsson, Vivstavarv.

Gynna denna tidnings
annonsörer!

GLÖM EJ

insamlingen till

NÖDHJÄLPFONDEN.

STÄMPLAR

tillverkas bäst och billigast hos

**ELIS ÅBERGS
STÄMPELFABRIK**

Trädgårdsg. 32. — Telefon 2800

SUNDSVALL

THOMAS A. ANDERSSON

BEGRAVNINGSBYRÅ

Rådhusgatan 3 - Sundsvall
Telefon 3448 - Sommarb. 1771

Etablerad 1888.

BALSAMERING OMBESÖRJES.

Ombud för Svenska Eldbegängelseföreningen.

Teateramatörer!

Enkla, lättspelta, men mycket roliga teaterpjäser tillhandahålls av undertecknad. I dagarna flera nya utkommit. Närmare beskrivning på begäran gratis. Vidare rekommenderas Nya deklamations- och underhållsboken av Haglöf, pris 1,25, och boken "Godbitar", pris 1 kr.

Åberopa denna tidning! *Teaterförlaget, Borlänge.*

Adressen är

BJÖRCKS HERREKIPERING

Köpmangatan 14, SUNDSVALL - Ing. fr. Nybrogatan.
Telefon 1815.

VID BEHOV av Kostymer, Ulstrar, Trench coat, Regnkappor, Arbetskläder, Skjortor, Kragar, Slipsar, Strumpor, Underkläder, Hattar, Mössor m. m. Endast nya, modärna saker erbjudas Eder till billigaste priser.

Vägen lönar sig!

För Tombola och Basarer

göres de bästa och fördelaktigaste inköpen hos

Varuhuset Norrland

Torggatan 3 — Telefon 1768.

Leverantör till de allra flesta festerna och basarerna i distriktet.

Till uthyrning finnes flera sorters spel, gevär m. m.

Tranvikens Strandbad

Distriktets härligaste badplats

Rutschbana :: Surfing

Dans lördag fr. kl. 9 o. söndag fr. kl. 3 em.

Gratis simundervisning av erfarna lärare.

Friluftsservering — Konditori — Frukt o. Konfekt m. m.

Uthyrning av badartiklar, crocketspel, couronne, tennis, bollar, tält, hängmattor m. m.

P. W. Bäcklund - SPECERIAFFÄR -

Köpmangatan 24 - Tel. 2526

REKOMMENDERAS

5 % kassarabatt.

vid behov av Specier, färska Frukter, Konserver, ångrostat KAFFE, utsökta blandningar. - Postum, förnämsta kaffeersättning. Hälsosamt.

Lämpliga Hederspresenter

CESILERINGSARBETEN

såsom Lampor, Rökbordsskivor, Rökserviser, Serveringsbrickor m. m.

utföres konstnärligt och billigt.

Begär förslag från JOH. HOLTER, Skönsberg.

Ordenssyskon obs.!

B. W. Lundbergs

Bleck- & Plåtslageri

(Lundberg & Green)

Utför alla slags plåtslageriarbeten till humana priser. Infordra offert.

Telefon 3855 och 2820.

Arbetena prisbelönda vid Sundsvallsutställningen 1928.

Ateliér Holmer

Tel. 2998 - Storgatan 18 - Tel. 2998

All modern fotografering, förstoringar och gruppfotograferingar utföres.